

NAPREJ

Glasiló jugoslovanske socialno demokratične stranke.

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan popoldne.

Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6, I. nadstr. Učiteljska tiskarna.

Naročilna: po pošti z dostavljanjem na dom za celo leto K 42,—, za pol leta K 21,—, za četrť leta K 1050, za mesec K 350. Za Nemčijo celo leto K 46, za ostalo tujino in Ameriko K 54.

Inserati: Enostopna petič vrstica 30 v; pogojen prostor K 1,—; razglaš in poslano vrstica po 60 v; večkratne objave po dogovoru primeren popust.

Reklamacije za list so poštnine proste.

Posamezna številka 20 vinarjev.

Narodni svet

O ustanovnem zboru Narodnega sveta v Ljubljani se je izdal naslednji

kommuniké:

Ustanovni zbor Narodnega sveta v Ljubljani se je vršil dne 16. in 17. avgusta 1918 v posvetovalnici mestnega magistrata ljubljanskega. Narodni svet se je sestavil iz odposlancev, ki so jih imenovala sledeče organizacije: 1. Vseslovenska ljudska stranka; 2. Jugoslovanska demokratska stranka; 3. Jugoslovanska socialno-demokratska stranka, ki sicer ne pošlje svojih delegatov kot članov N. S., a se bo delovanja N. S. vendar udeleževala; 4. tržaško politično društvo »Edinost«; 5. »Politično in gospodarsko društvo za Slovence in Hrvate v Istri«; 6. »Katoliško politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem«. Dalmacija sicer ne pristopi formalno k ljubljanskemu N. S., ker bi se vsled prevelikih prometnih težkoč dalmatinskim poslancem ne bilo mogoče udeleževati sej N. S., vendar je poslala svoje delegate k ustanovnemu zboru N. S. Nekateri delegati pa bodo redno prihajali k posvetovanjem N. S. v Ljubljano.

Narodni svet v Ljubljani se smatra kot del vseobčnega Jugoslovanskega narodnega odbora, ki se bo v kratkem sešel v Zagrebu.

Na zboru, ki se je vršil 16. in 17. avgusta 1918, je najprej sklicatelj dr. Ant. Korošec opisal splošni politični položaj in razvijal vodilne ideje, ki so privedle do ustanovitve Narodnega sveta.

Predsednikovemu poročilu je sledila temeljita debata, po kateri se je redigiral pravilnik N. S.

Po tem pravilniku je glavni namen N. S. delo za ujediničenje jugoslovanskega naroda v samostojno državo.

Razen tega je namen N. S.:

a) obramba in pospeševanje skupnih kulturnih zadev,

b) obramba in gojitev skupnih gospodarskih interesov ter zavest gospodarske osamosvojitve,

c) reprezentacija naroda in pospeševanje narodnih koristi na zunaj, dogovorno s parlamentarno delegacijo.

I. S. bo imel tudi nalogo, sklepati in odločevati o vseh zadevah, ki jih v N. S. zastopani činitelji priznajo za skupne.

Da bo mogel N. S. izvršiti vse to, so se izvolili sledeči odseki:

1. Organizacijski odsek bo pomagal predsedstvu pri organizaciji in bo izdelaval načrt za preuredbo skupne narodne organizacije v sporazumu s strankami. Ta odsek bode organiziral delo, ki ga bodo vršili posamezni okraj in občine.

2. Ustavno-pravni odsek se bo pečal s temelji bodoče ustave in uprave.

3. Odsek za propagando bo pojasnjeval ožji in širši javnosti naše cilje.

4. Odsek za varstvo naših interesov napram obstoječi administraciji. Ta odsek se bo bavil z borbo za enakopravnost našega jezika v šolah, uradih in vsem javnem življenju.

5. Odsek za gospodarsko koncentracijo bo zbiral naše gospodarske sile in jih smotreno vodil. Za sedaj bo posebno pažnjo posvečal prehrani onih krajev naše domovine, ki so v tem pogledu potrebni nujne pomoči, obnovi naših, po vojni opustošenih dežel ter vseh vprašanj prehodnega gospodarstva.

6. Odsek za tuški promet, takozvani »Jugopromet«, bo skrbel za organizacijo in upravo tujskega prometa, železniških, avtomobilnih in parobrodskih zvez, za propagando lepote našega ozemlja in za pospeševanje trgovskih in prometnih zvez.

7. Pokrajinski odseki za Trst, Istro, Goriško, Koroško in za Maribor, eventualno s pododsekom za Prekmurce. Vsi ti odseki bodo pripravljali gradivo, da se ugotove slovenske meje. Ti odseki bodo tudi skušali od pomoči prebivalstvu tudi v gospodarskih potrebah.

8. Finančni odsek bo skrbel za pokritje izdatkov Narodnega sveta.

Debata je bila živahna, vsi sklepi so se izvršili soglasno. Predsednikom se je izvolil soglasno državni poslanec dr. Ant. Korošec, v predsedstvo pa še sedem članov N. S.

Ljubljana, 17. avgusta 1918.

Mirovni govor.

Nemški državni tajnik dr. Solf je govoril. Povedal je zopet, da Nemčija uredi Belgijo zopet kot samostojno državo. To je nje namen. Povedal je več, kakor so doslej navadno povedali nemški diplomati, zakaj, rekel je, da je Brest-Litovski mir na vzhodu le nekak okvir, v kateri se morejo naslikati razne podobe, in je hotel s tem označiti, da se hoče Nemčija tudi glede vzhodnega vprašanja sporazumeti z zahodnimi državami. Govoril je z mnogo večjo iskrenostjo in vnešo, kakor je to storil prej katerikoli nemški državnik, o veliki nalogi obnovitve narodnega prava, s katerim naj se preprečijo bodoče vojne. Precej se je oddaljil od Vsenemcev. Apelaril je na divjo propagando sovraštva, ki se uganja na tej in na oni strani strelnih zakopov, ki danes, kakor je rekel, tvorijo »središča evropske vesti«, in proti onemu ne-

LISTEK.

Rdeči sarafan.

Poljski spisal Mihael Czajkowski.

Ura je odbila osem, pa ne moja, ampak mojega soseda, ko je nekdo potrkal na vrata mojega stanovanja.

Skočil sem pokoncu in odprl. Vstopil je vratar, pa me pošlje kako povest, novelo, ali pa kak resničnej doživljanje za njegovo zbirko.

Smeje mi je izročil vratar pismo s poštno znamko iz tujine.

V zadregi sem pogledal na ostanek svoje gotovine — nekaj bakrenih novcev —, ki so ležali na nočni omarici ter vprašal, koliko stane. Dobil sem odgovor: »Nič! ker je pismo frankirano.«

Ko je vratar odšel, sem odprl pismo, v katerem me moj rojak, znamenit založnik knjig, prosi, da mu naj pošljem kako povest, novelo, ali pa kak resničnej doživljanje za njegovo zbirko.

Pomneč pregovora: »Kuj železo toliko časa, dokler je še gorko!« sem sklenil, da takoj kaj napišem.

Preudarjajoč glede primerne tvarine, sem hodil po sobi semintja ter stopil naposled k oknu. Tu nisem videl niti zemlje niti neba, dasi sem stanoval v petem nadstropju in sem bil tako bližje nebu.

Brez strežaja in brez ogledala sem se hitro oblekel in hitel na cesto, da bi ondi dobil kaj primernega.

Zunaj se je trlo ljudi. Nekdo je kričal: »Pecivo iz Nantala!« Drugi: »Stare škarpe!« Nekdo mi je zastavil

pot, ponujajoč mi melone, tretji s skrinjico, napolnjeno z verižicami, prstani in enakim drobižem, je hvalil svoje blago: »Pravo zlato, gospod, in vse po sramotno nizki ceni!« Nihče pa ni ponujal: »Tvarina za mično novelo!«

Na cestah je bilo vse v tiru. Tuintam so šele odpirali trgovine, pometali pred svojimi hišami, ali škropili cestne hodnike.

»Tu ni nikake tvarine za novele,« sem si mislil. »Kvečjemu voda na čevljih, ali prah na obleki.«

Zato sem se napotil v Boulevards in tu šele sem se prosto oddahnil. Moje oko pa se je zabavalo s tisoč rečmi, kakor skrinjice z nakitjem, te krasne izložbe, polne lepoticja in umetnih izdelkov, kakršnih ni v nobenem buduarju. Takih in enakih stvari je bilo na obeh straneh dovolj. In ti mogočni drevoredi na asfaltnih tih, ki so gladka kakor parket.

Na tisoče ljudi sem ondi srečaval. Tu je smuknil mimo mene kakor senca z drugega sveta suh človek s smrtno bledim obličjem. Zrl je v tla in si grizel drobne ustnice — gotovo kak igralec, ki je ponoči zaigral zadnji vinar in sklenil, končati si življenje v valovih Seine ali v Bois de Boulogne; mogoče tudi kak vračunani talent, ki so ga vsi njegovi računi varali in ki je blizu obupu.

Naprej od tu me je vrgel mlad človek skoraj ob tla s svojim pogledom s po zraku plapolajočimi lasmi. Njegove kretnje so bile živahne in govoril je sam s seboj; najbrže je bil prevaran ljubimec, izpodrinjenec ali tudi, enak meni, novelist, ki z vso močjo zalezuje svoj cilj, dobiti tvarine in okoliščin.

Tudi mične obraze dev sem srečaval. Bile so v tankih perkalnih oblekah, imele so mične klobuke in pred-

pasnike. Ena z žarkim očmi, majhnimi, a hitrimi koraki, druga počasna, koje pogled je bil vrpt v tla. Pod svilenimi vejicami se je poznal sled solz, znak sreče ali nesreče, ogledalo dekljčjega srca in usode.

V ponosnih kočijah so se vozile mimo mene fine gospe, v belih rutah, kakor krakovske kmetice, in v mičnih ogričah. Bolj prisiljen kot radoveden sem jim zrl tokrat kolikor mogoče ostro pod s cveticami ali peresi nakičene krepnate klobuke in slamnike. Tudi s teh ponosnih obrazov sem bral žalost, trpljenje ali lahkomišljenost; toraj tudi tem srcem so bile dostopne boli in radosti.

Potem sem videl starega vojaka z zaslužnim križcem na prsih in leseno nogo. Kako ponosno je zrl na spomenike Napoleonove slave, kot bi stalo na njegovem čelu zapisano: Tudi jaz sem pripomogel k temu!

Poleg njega je stal mlad huzar v krasni opravi in zrl sedaj na mrtev, sedaj na živ spomenik; enega je občudoval, enega pa častil v svojem srcu.

Mimo obeh je jezdil gizdalin visoko na konju tako lahkomišljeno in veselo, kot bi bilo vse njegovo telo votlo in prazno kakor njegova glava.

In skoro bi bil podrl na tla slepega berača, ki ga je vodil njegov pes, edini prijatelj in tovariš v nadlogi, ob lajni.

Razen služabnika božjega, ki je šel tolažit bolne duše, in nekaterih nun, ki so prosile milodare za siromake, sem videl v preteku nekaj ur tudi diplomate in vojake, može besed in uresničenj, norce in modrijane, dobre in slabe, srečne in nesrečne, kakor v kakem kalejdoskopu.

(Dalje prih.)

sramnemu hujskanju tu in tam, ki slika sovražnika le kot propalega hudodelca, je s popolno pravico citiral Kantove besede, da je treba ohraniti zaupanje tudi do sovražnika, če hočemo priti do miru.

Seveda tudi Solfov govor vsebuje marsikaj, kar utegne zbujaati pomisleke. Izjava, da hoče Nemčija izenačiti svojo posest s kolonialnimi državami, je dvoumna; dopušča namreč tolmačenju, kakor da bi država ne stremila le po obrambi, marveč, da hoče povečati tudi svojo kolonialno posest. Toda katera tropična dežela, za katero hoče Nemčija povečati svojo kolonialno posest, bi odtehtala ogromne žrtve blaga in krvi, ki velja nemško ljudstvo le en mesec? Gospod Solf je rekel dalje, da Nemčija ne mara na vzhodu nikakršnih nasilnih aneksij. Tudi ta trditev bo zbujala nezaupanje; vsaj vendar vemo, da trdijo velike stranke v državi, s tem ko pravijo, da to niso nasilne aneksije vzhodnih provinc, če se hočejo Nemci, ki tvorijo v teh pokrajinah komaj šest do sedem odstotkov prebivalstva, prikloniti Nemčiji. In tudi ono, kar je povedal Solf v polemiki proti Balfourju, da opraviči mirovni pogodbi v Brest-Litovsku in Bukareštu, ne bo prepričalo nobenega načelnega nasprotnika miru meča. Toda kakor težke pomisleke imamo proti tem in drugim izvajanjem državnega tajnika, moramo vendar priznati, da pomeni ta govor korak naprej. Tako miroljubno še ni govoril noben nemški državnik na odgovornem mestu.

Radovedni smo, kako bo vplival ta govor v Nemčiji sami. Zadnji govor gospoda v. Kühlmanna je bil Vsenemcem mnogo dobrohotnejši kakor govor dra. Solfa; in vendar so Vsenemci razsajali in divjali in gospod von Kühlmann je bil nekaj dni pozneje politično — mrtev. Zadnje izjave Hertlingove v glavnem odboru državnega zbora tudi niso bile tako tople in ne tako odločne kakor ta govor državnega tajnika kolonialnega urada; in vendar so smatrali za potrebno, da so pozneje izjave grofa Hertlinga popravljali in oslabili. Ali se bo tudi sedaj tako zgodilo? Dr. Solf predseduje kolonialnemu uradu; zunanja politika ne spada v njegov urad. Ali bi tudi odgovorni državni kancler ali pa državni tajnik za zunanje stvari našla tako spravljivo in tople besede za sporazumljenje kakor ta? Le če se odslej, kakor pravi dr. Solf, ne da bi si dali predpisavati politično ravnanje po imperialistih v sovražnem taboru, praviloma, ne da bi zopet zapadli stari napaki, bližamo sporazumljenju, šele potem bomo mogli reči, da je ta govor korak naprej.

Kako daleč bi mogli biti že danes, ako bi nemški državniki v februarju in marcu, po velkem uspehu osrednjih držav na vzhodu, pred začetkom velike nemške ofenzive na zahodu bili tako govorili kakor danes! Takrat je bila ententa malodušnejša kakor danes, takrat bi miroljubne besede našle vsprejemljiveše razpoloženje v sovražni deželi. Takrat se je žalibog govorilo drugače; takrat se je nekaterim kolcalo po »mekkem miru«. Kakor pravi gospod dr. Solf, so se danes imperialistične struje, ki hočejo vojno do zmage, po uspehih entente okrepile. To bo tudi istina. Toda zakaj niso govorili že takrat tako? Skoro gotovo bi bil storjen prvi korak k miru.

Vojna poročila.

Avstrijsko vojno poročilo.

Dunaj, 23. avgusta. Neka avstro-ogrška skupina letalcev je uspešno napadla z bombami italijansko letališče pri Mestre. Sicer nobenih posebnih dogodkov. **Albanija:** Čete generalnega polkovnika barona Pflanzer Baltina so vrgle sovražnika na več točkah iz njegovih prvih črt in privedle ujetnikov ter topov. — Šefi gen. štaba.

Dunaj, 23. avgusta. C. in kr. vojno ministrstvo razglša: Oddelek naših povodnih letalcev je 21. avgusta zvečer z dobrim uspehom bombardiral laško letalsko postajo Porto Corsini (severovzhodno Ravene) in je ugotovil številne zadetke bomb na letalskih lopah in barakah. Vsa letala so se vrnila. Tudi letalsko polje poleg Lida pri Benetkah in sovražna taborišča barak v primorju Piave so ponovno napadli naši letalci brez lastnih izgub. V dveh nočnih napadih so metali sovražni letalci bombe na Pulj; prvi napad ni uspel, drugi pa je povzročil neznatno škodo. V Fasani je bilo poškodovanih dvoje zasebnih hiš in več oseb ranjenih. Eden naših lovcev-letalcev je 21. avgusta sestrelil v zračnem boju v severni Adriji italijansko bojno povodno letalo.

Nemško vojno poročilo.

Berlin, 23. avgusta. Vojni skupini kraljeviča Ruprechta in generalnega polkovnika von Boehna: Delne napade sovražnika severozahodno Bailleula in na obeh straneh Lyse smo zavrnili. V protisunkiu smo dobili ujetnikov. Anglež je že včeraj s polno močjo nadaljeval napad, ki ga je začel 21. avgusta severno Ancre in ga razširil na odsek od Alberta do Somme. Obširno zasnovani prodiralni poskus sovražnika se je popolnoma izjalovil v svojem prvem razvoju. Nasprotnik je doživel včeraj težek poraz. Na bojišču severozahodno Bapaume so napadle v pričakovanju sovražnega napada pruske divizije s saskimi in bavorskimi polki sovražnika med Moyennevilleom in Miraumontom. Zadeli so povsod na sovražni, šele razvijajoči se napad in na močne pripravljene postojanke nasprotnika in so vrgle sovražnika nazaj, mestoma do

2 km globoko. Tekom dneva je sovražnik še večkrat napadel, posebno v smeri Puisieux-Beaumont-Hamel. Bil je povsod zavrnjen z najtežjimi izgubami. Močni napadi sovražnika od Alberta sem so se zrušili v našem ognju. Med Albertom in Sommo je napadel sovražnik pod najmočnejšim varstvom ognja in je prodril mimogrede čez cesto Albert-Bray v vzhodni smeri. Močan protinapad hessenskih čet z oddelki pruskih in virtemberških polkov je vrgel sovražnika čez cesto nazaj v njegove postojanke. Nekrito napadajoče baterije so sestrelile številne oklopne vozove sovražnika. Severno Braya je začel napadati sovražnik s konjenico; bila je skoro docela uničena. Delni boji so trajali na bojišču skoro do noči. Med Sommo in Oiso splošno miren dan. Močan ognjeni boj južno Somme se je poglobil v dopoldanskih urah. Južno Avre so se francoski napadi pri Fresnieresu le delno razvili v našem ognju in so bili zavrnjeni. Infanterijski napadi ob Divette. Med Oiso in Aisno smo vzeli v noči z 21. na 22. avgusta naše čete, ne da bi nas motil sovražnik, nazaj za Ailette. Močnemu napadu nasprotnika med Montcampom in Pont St. Mardom so se izognile naše na zahodnem bregu Ailette še ostale stotnije nazaj za odsek. Delni napadi sovražnika med Ailette in Aisne so se izjalovili v našem ognju in v protisunkiu. — Vojna skupina nemškega cesarjeviča: Med Bazohesom in Fismesom smo potisnili v krajevnem napadu ameriške postojanke nazaj in zavrnili sovražne protinapade. — von Ludendorff.

Italijansko vojno poročilo.

22. avgusta. Običajno delovanje artiljerije na vsej fronti. V dolini Riofreddo so poskusili sovražni oddelki po kratki, jako silni artiljerijski pripravi napasti naše črte. Z našim ognjem odbiti, so se morali v neredu umakniti. Naše patrulje so pognale sovražno patrulje severno Monja v beg in so povzročile nemir v sovražnih črtah na levem bregu Piave vzhodno Nerveve. Italijanski letalci so bombardirali uspešno vojaške cilje v Suganski dolini, vrgli so 2000 kg bomb na neko letališče zapadno potoka Modrone in so povzročili številne požare. Pet sovražnih letal so zbili italijanski in zavezniški letalci.

Potopljen ameriški parnik.

Washington, 22. avgusta. Ameriški parnik »Montenan« (6659 registrskih ton) je bil dne 16. t. m. izven ameriških obalnih voda torpediran in potopljen. Trje može posadke so utonili; 80 se jih je rešilo.

Zračni napad na Carigrad.

Carigrad, 22. avgusta. Uradno poročilo: Sovražni letalci so napadli v noči od 21. na 22. avgusta mesto Carigrad. Več bomb je padlo na Štambul. Vojaške škode niso napravili. Osem prebivalcev je bilo ranjenih in nekaj trgovin poškodovanih.

Vesti iz Rusije.

Boji v Vzhodni Aziji. London, 23. avgusta. Angleži, Francozi in Japonci so bili zapleteni na ušuriškem bojišču v hude boje; glavne boje pa so imeli Kozaki in Čehi. Končno so se morali aliranci umakniti. Češke ojačene čete so se sovražniku ustavljale in se obrnile proti Nemcem.

Protirevolucijski upor. Moskva, 22. avgusta. V orelskem gubernementu so izbruhnili protirevolucijski, posebno od kmetov organizirani upori. Več boljševikov je bilo ubitih. Iz Kurska so se pripeljale z oklopnimi vlaki boljševiške čete, ki so zadušile upor.

Boji za Kazan. Moskva, 23. avgusta. V bojih za Kazan, ki trajajo že tri tedne, so zasedle češko-slovaške in protirevolucijske čete zadnje dni mesto. Rdeča garda se je morala umakniti.

Maksim Gorkij zapusti Rusijo. Moskva, 23. avgusta. Maksim Gorkij, ki je zopet ozdravel, namerava odložiti vodstvo svojega lista in zapustiti Rusijo. Zdi se pa, da sovjetska vlada njegovi nameri ne bo dobrodošla.

Politični pregled.

— O reformi dunajske občinske volilne reforme se je izjavil župan Weisskirchner takole: Občinski svet naj bi se volil v dveh oddelkih. Prvi — skupina interesentov — naj obsega volilce, ki imajo meščansko volilno pravico, hišne in zemljiške posestnike, obrtnike s stalnim obratom, stalno nastavljene uradnike v javni službi in osebe višjega inteligenčnega čina. Ta skupina naj voli po načelu večinske volitve. V drugi skupini naj se združijo volilci vseh drugih dosedaj veljavnih volilnih skupin in zanj voljaž proporc. Dalje se je izrekel dunajski župan za aktivno in pasivno žensko volilno pravico ter končno zahteval jamstvo, da volilne pravice ne dobe begunci in sploh vse osebe, ki niso še pred vojno stanovale na Dunaju.

— K internacionalni komisiji socialistične Zimmerwaldske smeri (radikalno marksistične) so se priglasile doslej naslednje socialistične delavske stranke resp. njihovi delci: Nemški neodvisni socialisti, ruske socialistične stranke (boljševiki, menjševiki, nekateri od socialnih revolucionarjev, češki komunisti in dr.), poljska socialistična stranka (levica) v biv. Rusko Poljskem, socialno demokratična stranka kraljestva Poljskega in Litvinskega, socialno demokratične stranke v Italiji, Švici, Finski, Sr-

biji, Rumuniji in Bosni, dalje bolgarska stranka tkzv. »ozkih« in manjšina strank na Nizozemskem in Švedskem. Soglašajo pa z zahtevami Zimmerwaldovcev še britska socialno demokratična stranka, neodvisna delavska stranka v Angliji, manjšine (sednje večine) v Franciji (tkzv. »Kienthalci«), manjšine v nemški in poljski socialni-demokraciji Avstrije. Tudi med češkim delavstvom je mnogo pristašev Zimmerwaldske Internacionale. Najnovejši Zimmerwaldovec oz. Kienthalec je pa italijanska socialna demokracija v Avstriji, ki je izjavila, da soglašajo z njo, na strankinem zboru dne 20. t. m. (glej »Naprej« 22. avgusta 1918).

— Sklicanje bulgarskega sobranja. Bulgarsko sobranje se utegne sestati k izrednemu zasedanju začetkom septembra meseca. Vlada namerava predlagati sobranju, da izvoli parlamentarno vojno komisijo.

— Znanstvo pod vojaško cenzuro. Do zadnjega časa še nismo imeli nobene, znanstvenim potrebam zadoščujoče biografije Karla Marxa. Sedaj je tudi ta nedostatek odpravljen. Franz Hehring, izdajatelj Marxove in Engelsove zapuščine je priobčil sedaj »Biografijo«, ki so jo pričakovali nacionalni ekonomisti, zgodovinarji in socialisti vseh dežel z enakimi interesi. Toda mi ne bomo videli te »Biografije«, lipsko vojaško poveljstvo je prepovedalo njen izvoz. O tem, kaj sme vedeti svet o nemškem znanstvenem delu, odloča namreč zapovedujoči general v Lipskem.

— Mesto Montidiere je danes ena sama velika razvalina. Od mesta ni preostalo ničesar razen razvalin. Niti ena stena ne priča več o nekdanjem mestu.

— Joffe v Moskvi. Ruski poslanik Joffe, ki je prišel v Moskvo v spremstvu članov gospodarske komisije, kakor tudi generalnega konzula v Berlinu, je sporočil sotrudniku lista »Izvestja« naslednje: Vse vesti o kakem postrenju naših odnošajev z Nemčijo so popolnoma neutemeljene. Nemčija ne namerava odpasti od nas. Bolj kakor kedaj prej uvideva danes javno mnenje v Nemčiji, kakor tudi vlada, da je za Nemčijo potrebno, da ohrani in okrepni mirovne odnošaje do Rusije. To zahtevajo interesi Nemčije sami. Mojemu prihodu in prihodu gospodarske komisije je povod to, da so pogajanja, ki so se vršila v Berlinu o gospodarskih pogojih brest-litovske pogodbe, končana, in da se zdi potrebno, da podamo točno poročilo svetu ljudskih komisarjev.

— Za finski prestol. Iz Berlina se poroča, da odide iz Finske v Nemčijo odposlanstvo, sestoječe iz štirih članov, da ponudi mecklenburškemu princu Adolfu kraljevsko krono.

— Ustanovitev velikega dnevnika v Kijevu. Znani kijevski zdravnik in milijonar dr. Biskij bo v kratkem izdal v Kijevu velik moderen list pod imenom »Golostolice«. Glavni urednik mu bo socialistični federalist Salikovskij. List bo izhajal dvakrat na dan.

— Potovanje princa Conagtha na Japonsko. Po berlinskih vesteh poroča »Frankfurter Zeitung«, da trdijo japonski listi, da potovanje princa Arturja Conagtha nima samo tega namena, da izroči princ maršalsko palico japonskemu cesarju, marveč najbrže je tudi želja Anglije, da se obnovi angleško-japonska pogodba, ki poteče leta 1921.

— Smilliejev sin se brani vojaške službe. Alexander Smillie, sin znanega voditelja angleškega rudarskega delavstva, je bil zaradi odtegnitve od vojskega službovanja, obsojen. Mladi Smillie je 22 let star in je izjavil, da noče pod nobenimi okoliščinami nositi orožja, ker je prepričan internacionalc in smatra vojno kot zločin proti človeštvu. Obsodbo je izreko vojaško sodišče.

— Angleški list o situaciji vlade sovjetov. »Daily Neys« poroča iz Stockholma. Sovjetska vojska dobi hitro premoč nad Čeho-Slovaki... V Moskvi je bilo pred štirinajstimi dnevi le težko dobiti živila. Krušno racijo so zmanjšali na osminko libre... V Petrogradu so bile prehranjevalne razmere še slabše. A kljub temu se je posrečilo kolero omejiti. Začetkom se je zdelo, da je epidemija zelo nevarna. Sovjeti so dali pripraviti povsod na majhno oddaljenost prekuhano vodo, ki je bila vsem na razpolago. Na vseh večjih trgih so pripravili proste zračne kopelji, ki so bile enako preskrbljene s prekuhano vodo. Na mnogih mestih so bile postavljene barake, kjer so cepili proti koleri zastoj. Boj proti koleri je bil mnogo bolj organiziran, kot koderkoli za stare vlade. — Letina je tako dobra, da je preskrba zagotovljena vsaj za nekaj mesecev. Tudi sedanja kriza bo kmalu končana. — Veliko železniško stavko v Ukrajini so podpisali javno iz Moskve, kjer so podpisali delavci za fond za stavkujooče 90.000 rubljev.

— Vendar španska nota? Španski vojni minister general Marina je izjavil glede mednarodnega položaja med drugim naslednje: Ni povoda za vznemirjanje. Vlada bo o svoji zunanji politiki izdala še posebne izjave. Nota, ki je odšla v Berlin, je odločnejša kot prejšnje, vendar pravi nič ne spreminja španske nevtralne politike.

— Armenski parlament so otvorili dne 1. avgusta v navzočnosti zastopnikov Turčije, Nemčije, Avstro-Ogrske, Perzije in Ukrajine.

— Turčija in Ukrajina sta menjali v dunajskem turškem poslanstvu mirovno pogodbo, sklenjeno v Brestu-Litovskem.

Dnevne vesti.

— **K zastrupljanju z gobami.** Neka gospodinja nam piše: Dan za dnem čitam v časopisih, kako se množijo zastrupljanja z gobami. Na Dunaju privražajo cele rodovine, zastrupljene od gob v bolnišnice. Po poročilih, ki so prišla dosedaj sem, je obolelo že 60 oseb in umrlo od teh 10 oseb. Praktične gospodinjice rabijo kot najbolj preizkušeno sredstvo za spoznanje gob, čebulo. Jaz n. pr. denem, če kuham ali cvrem ali na kakršen si budi način pripravljam gobe, vedno, ako jih nisem nargala sama, med nje, ko jih dam kuhati, kos sveže čebule. Preden razdelim gobe na krožnike, potegnem iz lonca čebulo. Če je ta neizpremenjena, torej bela, so gobe užitne in nestrupene; če pa je črna, so gobe strupene in neuporabne. To sredstvo je priporočljivo za vse vrste gob; sama sem ga že prezkusila.

— **Dvojná vštetev vojnih let za železničarje.** Pri razgovoru o zahtevah železničarjev pri ministrskem predsedniku Hussareku je izjavil zastopnik finančnega ministrstva akcijski šef Wimmer zastopnikom železničarjev, da dvojná vštetev službenih let železničarjem nikakor ne bo mogoče priznati. Ministrski predsednik baron Hussarek pa je izjavil, da se ne strinja s tem nazonom, temveč priporoča predlog železničarjev.

— **Nova knjiga o Jugoslaviji.** Znani katoliški sociolog dr. Ušeničnik je izdal knjigo pisano v nemščini, ki ima naslov: »Um die Jugoslavija«. Razpravlja o jugoslovanskih ideji.

— **V 8. činovni razred** je pomaknjen profesor na državni gimnaziji v Kranju Ivan Masten.

— **»Narodna galerija«** v Ljubljani. Deželna vlada je pravila društva »Narodna galerija« odobrila. Društvo, ki mu je, kakor znano, namen, v Ljubljani oživotvoriti narodno galerijo umetnin in pospeševati vpodabljalno umetnost, se bode konstituiralo v kratkem.

— **Železniški voz se unel.** Ko je prevčerajšnji večerni vrhniški vlak vozil proti Ljubljani, je začel goreti pri strelhi en voz, ki je bil baje prazen. Ogenj se ni razširil in je sploh neznan, kako je nastal.

— **Nesreča z avtomobilom.** Iz Tržiča nam poročajo 23. avgusta. Danes se je zgodila velika nesreča z avtomobilom, ki je piljal krompir iz Kranja. Občinski tajnik je mrtev, g. Svetlič je težko ranjen, za šoferja se ne ve.

— **Smrtni padec.** Minuli teden se je peljal vojaški transport iz Belokrajine. Med postajama Gradac in Metlika je padel vojak 95. pp. Ivan Hawoyszczuk raz voza tako nesrečno, da je obležal mrtev. Zaspal je na zavornici in izgubil ravnotežje. Rojen je bil leta 1884. v Strzatkoycih, okraj Borzezs v Galiciji, ter zapuščal ženo in dva otročička.

— **Roparski napad.** Blizu pokopališča pri Mokronogu je bil te dni napaden neki železniški uradnik iz Trsta. Ropar ga je težko poškodoval in mu pobral vse, kar je našel pri njem. Železniškega uradnika, kateremu je dal prvo pomoč mokronoški zdravnik, so prepeljali v deželno bolnico.

— **Smrtna nezgoda delavca.** Pri podiranju pivovarnarskih objektov v Domžalah se je vsulo minuli ponedeljek na Ivana Dolinarja, zaposlenega pri delu, zidovje, in ga tako zelo poškodovalo, da je obležal mrtev.

— **Kazni zaradi odtegovanja davku.** Dunajski senat za davčne kazni je v mesecu juniju in juliju 1918 naložil sledeče kazni zaradi nepravilne napovedi davkov: Nekemu trgovcu z usnjem štiri tedne zapore in 960.000 kron denarne kazni, nekemu trgovcu z železom pet mesecev zapore in 560.000 kron, nekemu trgovcu s svinilo 320.000 kron in nekemu mesarju 195.000 kron.

— **Možgane si je pretresel na delu** Mihael Delucca, star 43 let, stanujoč v Miljah pri Trstu, delavec v ladjedelnici pri Sv. Marku.

— **Ubogih nahrbtniki.** V graškem občinskem svetu je neki občinski svetnik vprašal župana, če je pripravljen, da z vsem pritiskom opozori namestništvo na dolžnost političnih oblasti, da napravijo konec surovemu odvzemanju nahrbtnikov. Če bi državne oblasti tega ne hotele storiti, naj se uradnemu oddelku mestnega sveta poveri naloga, da sprejema pritožbe radi odvzemanja živil, tudi če se je to zgodilo izven Gradca, in da odpošlje na postaje, kjer se to pogosto dogaja, detektive, ki naj doženejo, koga zadene krivda pri teh dogodkih.

— **Ljudje umirajo za lakoto!** »Prager Tagblatt« poroča, da je vsled lakote obolelo v okraju Liberice 1800 oseb, 30 jih je umrlo. V celi kraljevini Češki je od začetka letošnjega leta umrlo vsled lakote 400 oseb.

— **Vinska letina na Štajerskem** bo letos prav slaba. Deževje, ki je neprestano močilo zemljo skozi vse po-

letje, je onemogočilo uspešno rast grozdja. Vinske cene se bodo neprimerno povisale.

— **Tujci izgnani iz Solnograda.** Iz Solnograda poročajo: Tujci, ki se mude v Solnogradu, so dobili od oblasti ukaz, da zapuste mesto tekom treh dni. Župan je razglasil, da je prepovedano dati živila tujcem, ki se mude dalje kot tri dni v mestu. Enak razglas je izdalo okrajno glavarstvo za vsa solnograška letovišča. Tem odredbam so dale zadnje demonstracije proti tujcem povod.

— **Dobičkarji se veselo!** Na dvorišču nekega hotela na Počiču so konfiscirali uslužbenca zavoda za zmanjševanje vojnega oderuštva te dni 450 kg sladkorja, last nekega izdelovalca sladkarij na Kr. Vinohradih. Sladkor je bil skrit pod kupi suhega gnoja. In sladkor je dobil oni od gostilničarja Palana iz Brandysa n. L. za **20 K kilogram!** — Isti urad je zasegel istega dne tudi 20 sušenih konjskih kož, ki so bile tudi skrite in pripravljene za tihotapske kupčije. (Pr. L.)

— **Zvišanje cen moki in kruhu in brnska industrija.** Brnske tekstilne, strojne in kemične tovarne ter usnjarne so sklenile, da bodo plačevale za svoje delavstvo sedanje povišanje cen moki iz lastnih sredstev in so poblastile brnsko zvezo za živila za to. Ta zveza je že poslala za čas od 18. do 31. avgusta tem tovarnam seznam, na katerih so izračunane diference med staro in novo ceno. Delavci bodo dobivali moko na stare cene in deficit bodo plačevali tovarne same. Gorenja »Vojna zveza« izdaja dve racije in sicer eno normalno štirinajstdnevno racijo (2300 dkg mlevskih izdelkov) in drugo na dodatne karte (1400 dkg mlevskih izdelkov).

— **58 Tridentincev je pozvanih,** da se vrnejo v Avstrijo na svoja službena mesta, ali pa naj opravičijo svojo odsotnost, ker izgube sicer svoja službena mesta in državljanske pravice. Med njimi so trgovci, ravnatelji bank in en odvetnik.

— **Prijeti gališki begunci.** Budimpeštanska policija je aretirala v eni noči več kot sto galiških Judov. Med njimi je največ vojaških begunccev, ki so se pečali s prekupčevanjem. Od dali so jih v zapor.

— **»Primorske Novine«**, ki izhajajo na Suškaku pri Reki, je madžarska policija prepovedala prodajati na Reki.

— **Ukrepe v prilog potovanja z železnico** je napravilo ravnateljstvo državnih železnic v Budimpešti. Odredilo je, da se morajo prodajati na kolodvorih v Budimpešti vozni listi noč in dan ter šest ur pred odhodom vsakega vlaka.

— **Gladni otroci.** »Lokalna korespondenca« poroča, da leta na avstro-ogrski meji za vlaki na stotine otrok in prosijo s sklenjenimi rokami za grizljaj kruha. Oglej se, domovina!

— **Kurent.** 1. številka tega satirično-humorističnega lista ima sledečo vsebino: Rado Murink: Puran. — Florjan Golar: Pesem o grozdih. — Ferdo Plemič: Pravljičice za odrasle. 1. O Makarjevi luli. 2. O Kovaču Simonu in njegovih štirindvajsetih sinovih. — Fran Mažuranič: Slovák. — Branimir Kozinec: Snubač. — Florijan Golar: Gospičina Ivanka. — Draga resnica. Odkrito. Smisel za barve. Po domače. Ubogi možje. Točen odgovor. Strokovnjak. Prednost. Gospičina Finica. Praktično. Iz šole. Vojno pivo. Oče in sin. Priprava. — **Slike:** France Podrekar: Paradiž sedanjega časa. — Zadovoljni požeruh. — Areh Smrekar: Križ. Maksim Gaspari: Smola. — Uboga tobakarja! — Areh Smrekar: Vsenemec. — Maksim Garpari: Kopališče v Koleziji ali ljubljansko nemškutarjenje.

— **Kaj je Sigorin?** Najbolji pomoček za hitro in temeljito uničenje stenic. Sigorin se dobiva povsod, kjer bi se pa ne dobil, naj se piše na lekarno »Zur Hoffnung«, Pécs šte. 46 (Ogrsko), ki pošlje vzorno steklenico za 4 krone, veliko steklenico za 16 K, in brizgalnico za 2 K.

Iz stranke.

Na Koroško! Vse sodruge, ki se želijo udeležiti konference koroških sodrugov, ki jo priredi jugoslovanska socialna demokratična stranka v septembru v Celovcu, vabimo, da naznanijo takoj svoje naslove sodrugu Jos. Petejanu, Ljubljana, uprava »Napreja«.

Shodi.

Vabilo na shod konsumentov aprovizacije južne železnice, ki se bo vršil v soboto, dne 24. avgusta ob polu 8. zvečer v vrtne salonu hotela »Hirije«, Kolodvorska ulica v Ljubljani, z naslednjim vzoredom: 1. Volitev začasnega gospodarskega odbora v aprovizacijo. 2. Raznoterosti. — Shod je velevažen, zato pridite vsi in pripeljite tudi svoje žene. — Sklicatelji.

Železničarski shodi.

Jesenice. V nedeljo 25. t. m. se bo vršil pri Jelenu na Savi ob 10. dopoldne društven shod kovinarjev z dnevnim redom: Organizacija in njeno delovanje.

Nabrežina. Dne 25. t. m. ob 3. popoldne se bo vršil v gostilni pri Pertotu v Nabrežini **društven shod** z dnevnim redom: 1. Poročilo o državni konferenci na Dunaju dne 17. in 18. avgusta. 2. Razno.

Celje. Dne 30. t. m. se bo vršil ob 7. zvečer društven shod v Celju v gostilni »zur grünen Wiese«.

Trbovije. V četrtek se je vršil pri nas jako dobro obiskan rudarski shod na vrtu »Delavskega doma«. Prvi je poročal sodrug Siter o novih zahtevah, katere je pomočniški odbor stavil Trboveljski družbi. Zahteva se 50 odstotno zvišanje plače na podlagi vseh dosedanjih dohodkov. Zahteva se tudi zvišanje doklade za družinske člane — žene in otroke. Nato je poročal sodrug Peterjan, ki je v daljšem govoru orisal položaj delavstva na sploh in potrebo močne razredne strokovne, politične in gospodarske organizacije, kakor tudi potrebo dobrega delavskega tiska.

Zadnje vesti.

Princ Radziwill o poljskem vprašanju.

Dunaj, 23. avgusta. Princ Radziwill se je izrazil napram zastopniku poljske časnikarske agenture o svojem potovanju v nemški glavni stan med drugim: Brez gotovega načrta sem odpotoval v nemški glavni stan. Moj namen je bil, da se prepričam o nemških načrtih glede rešitve poljskega vprašanja in da obvestim visoke faktorje o sedanjem položaju kraljevine Poljske. Hotel sem se poučiti, kakšne načrte gojijo centralne države napram Poljski, in sicer o zvezi z noto, ki jo je izročila poljska vlada v Berlinu in na Dunaju. Tako je jasno, da nisem razpravljal niti o vprašanju poljskega prestola, niti o mejah poljske države. Vesti, češ, da je avstrijska rešitev vprašanja zavržena, ne odgovarjajo dejstvom. Ta rešitev velja še vedno kot v bodočnosti dana politična možnost. Odvisi le od raznih momentov in možnosti, ki imajo svoje razloge v politični konstelaciji bodočih dogodkov. Princ Radziwill je obiskal nato ogrskega in avstrijskega ministrskega predsednika ter sprejel več avstroogrskih in poljskih časnikarjev.

Henderson in Adler.

Stockholm, 22. avgusta. »Dogens Nyheter« izjavlja v razmotrivanju o možnosti miru: Rezultat konference dveh cesarjev ni znan. Tudi o nameravani versailski konferenci utegnemo izvedeti le malo. Nevtalci mislijo, da ni ugoden trenutek za posredovanje miru. Ni dvoma, da ima švedska vlada najboljšo nameno. Dvomljivo je pa, če si nevtalci pridobe simpatije s svojo nedelavnostjo. Presenetljivo je, da angleške in francoske delavske stranke sedaj odločno nastopajo za mednarodno konferenco. Hendersonov mirovni program se ujema z onim Adlerja. »Nation« pravi, da je stališče angleških delavcev prva, nedvomna diplomatična zmaga v vojni. Nevtalne vlade bi se že morale pobrigati, da jih ne prehitvi mednarodna socialna demokracija. Iz oficielnih glasov posameznih dežel se da posnemati, da vlada v njih spravljivost. Marsikaj naznanja, da je mir sedaj bližje kakor kdaj prej v vojni.

Razgovori z državnim tajnikom v Hintzejem.

Berlin, 23. avgusta. Iz razgovorov državnega tajnika za zunanje zadeve z voditelji posameznih frakcij je razvideti, da so se končala zaupna pogajanja zadovoljivo. Voditelji strank so dobili vtis, da je v Hintze pripravljena in odločena, začetni odslej z aktivistično politiko in propagando. Ta nova smer v politiki bo hodila po poti mirovnih ciljev in bo sukšala podpirati vojaško delo z diplomatičnim. Doslej je veljalo: Vojna je nadaljevanje politike z drugimi sredstvi; toda ta stavek smo jemali dosedaj preveč dobesedno in vojaški krogi so bili upravičeno nimenja, da morajo edino oni vse storiti in da jih diplomacija le prav podpira. Odslej naj bo drugače, žal je že malo prepozno.

Italiji primanjkuje premoga.

Berlin, 23. avgusta. Galli, predsednik premogove komisije v Londonu, je dejal zastopniku »Times«: Na Angleškem nimamo pojma o premogovni stiski v Italiji. Pred kratkim je kupilo ministrstvo v enem mesecu za železnice 50.000 ton oljčnega lesa. Gotovo veste, kaj pomenijo oljčna drevesa za Italijo. Toda moramo jih sekati za kurjavo. Angleška vlada meni, da je Italija dežela večnega solnca. Toda v severni Italiji za boino črto je zima ostrejša kot na Angleškem.

Konec vojne pred novim letom.

Berlin, 23. avgusta. Clemenceau je izjavil ameriškemu senatorju Lewisu, da bodo izvojevali aliranci nad Nemčijo odločilno zmago še letos. Vojna bo končana, predno se bo pričelo novo leto.

Zedinjene države v Sibiriji.

Kopenhagen, 23. avgusta. Zedinjene države so se odločile, da odpošljejo čete, ki so jih stavili Filipini na razpolago, v Sibirijo.

Mednarodne socialistične konference ne bo?

Curih, 23. avgusta. »Petit Parisien« javlja iz Rima, da so se razgovori italijanskih socialistov z ameriškimi delavskimi zastopniki o mednarodni socialistični konferenci izjalovili. Amerikanci niso hoteli stopiti v stik z radikalno skupino in so razpravljali le z oficialnimi socialisti.

Angleški glas o dr. Solfovem govoru.

London, 23. avgusta. V nekem razgovoru je dejal prvi minister Nove Zelandije Massey o govoru kolonijškega državnega tajnika naslednje: Solf in njegovi tovariši dobro vedo, da zavisi njih upanje edinole od pacifiistične politike ali pa od sporazumnega miru ter da bodo doživeli razočaranje tudi tu. Glede opombe Solfa, da ne zasleduje Nemčija niti v Afriki, niti v Tihem oceanu kake ofenzivne politike, je izjavil Massey: Nemško mirovno prodiranje poznamo ravno tako dobro, kakor nemško vojno vodstvo. Nočemo ne prvega ne drugega. Dokler se ni Nemčija pokorila za svoj prestopke proti bogu in človeštvu in ne bo jamstva, da bo v bodočnosti drugačna, ne sme veljati za civilizirano državo.

Ameriški naselitveni zakon.

Washington, 22. avgusta. Wilson je sporočil kongresu sklep, da stopijo naselitveni zakoni za vojne begunce šele pol leta po končani vojni zopet v veljavo. Sklep vsebuje načrt, po katerem je dovoljena naselitev 1800 srbskih beguncev, ki se nahajajo sedaj na Ruskem. Wilson se zavzema za ta sklep iz človekoljubnih ozirov.

Aprovizacija.

Gg. hišni gospodarji, ki še niso naznanili pri krušnih komisijah v hiši stanujočih strank in koliko ima vsaka stranka oseb, naj to nemudoma naznanijo pri osrednji krušni komisiji na magistratu, ker se sicer za dotično hišo ne bodo izdale več izkaznice za živila. Za vso škodo strank in za napačne napovedi so odgovorni gg. hišni posestniki.

Prodajalci moke se vabijo, da se zanesljivo udeleže v torek, dne 27. t. m. ob 9. uri v mestni posvetovalnici radi nakazila moke.

Prodaja praških klobas po znižani ceni. Mestna aprovizacija bo prodajala klobase v vojni prodajalni v Gosposki ulici v ponedeljek, dne 26. avgusta popoldne strankam z zeleno izkaznico »B« od šte. 1400 do 1600. Vsaka oseba dobi četrt kilograma; kilogram stane 6 K.

Krompir za I. okraj. Stranke I. okraja prejmejo krompir na zelena nakazila v ponedeljek, dne 26. t. m. pri Mühl-eisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: dopoldne od 8. do 9. šte. 1 do 150, od 9. do 10. šte. 151 do 300, od 10. do 11. šte. 301 do 450, popoldne od pol 2. do pol 3. šte. 451 do 600, od pol 3. do pol 4. šte. 601 do 750, od pol 4. do pol 5. šte. 751 do 900, od pol 5. do pol 6. šte. 901 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 3 kg krompirja, kilogram stane 70 vinarjev. Stranke naj pripravijo drobiž.

Oddaja kumar. Mestna aprovizacija bode oddajala kumare v ponedeljek dne 26. t. m. dopoldne na trgu (pod Mahrovim zidom). Kilogram stane 80 vinarjev. Stranke naj pripravijo drobiž.

Razno.

Razno. Nemčija potrebuje za pokritje potrebe svojega lastnega prebivalstva 7 milijonov stotov marmelade. — Konec omnibusov v Berlinu. Od 22 linij konjskih omnibusov v Berlinu, deluje sedaj le ena. — V Helsingforsu je imel zastopnik »M. N. N.« razgovor z vodjo finske agrarne stranke Santereinom Alkio o tem, kako izgleda sedaj finski parlament. Rekel je, da je bilo izključenih iz parlamenta, izvoljenega do leta 1912., sedaj 90 socialističnih poslancev. Skoro celo polovico dežele so tako

spravili ob politično zastopstvo v narodni zbornici. Tako je torej rusko spoštovanje do ustavnosti in parlamentarizma. — Del ruske mornarice je zmagal nad delom angleških ladij ob izlivu Vage. Rusi so potopili eno angleško ladjo. — Po poročilih strokovnjakov je v sladkarijah, posebno v bombonih, ki jih delajo na Poljskem, mesto običajne citroneve kisline, kislina iz kislice, ki pa je strupena. Vojaki vračajoči se iz Poljske, se opozarjajo na to.

* **Delo vojnega milijonarja.** »Vi, kaj pa Vam je pravzaprav! Cel dan ničesar ne delate, le, denar vlagate...« — »Tako. Ali mislite, da šestkrat dnevno odpirati in zapirati težko železno blagajno, ni ogromno delo?! Kaj?« (D. D.)

* **Če se dotakne letalo žice poulične železnice.** Iz Marseilla: Letalo, od opazovalnega poleta se vračajoče, se je dotaknilo, ko je pristajalo v hitrem poletu, pod seboj vodečo žico poulične železnice. Dva ravno pod žico vozeča vozova sta se vnela in popolnoma zgorela. Štirje potniki so zgoreli, nekaj jih je ranjenih. Oba letalca sta zelo opečena.

* **Vodna katastrofa v Kini.** Iz Hongkonga: Reka Kanton je stopila čez bregove. 5000 oseb je brez strehe in 250.000 oseb ne more biti preskrbljeno z zadosti s hrano. Za sedaj pomaga na rešilni akciji ameriški »Rdeči križ«.

Za tiskovni sklad »Napreja« so darovali: Tržaški sodrugi 21 K, sodrug Fr. Čretnik — Grobelno 4 K, I. Tome 2 K, Vesela družba v gostilni »Maver« v Spodnji Šiški 28 K, N. W. 2 K, J. Sitar, Hrušca 2 K, Cizerle Ant., Boi. pošta 442, 20 K, Skalar Ant., Šiška 1 K, Colja Rozalija Nabrežina 50 vin. Skupaj 80 K 50 vin.

Vsem darovalcem lepa hvala!

Izdajatelj in odgovorni urednik
Josip Petelan.

Tisk »Učitelske tiskarne« v Ljubljani.

**Uradnik išče
stanovanje**

s kuhinjo, 2–3 sobami, v mestu ali v bližini mesta od avgusta ali septembra dalje. Ponudbe pod »Stanovanje« na poštni predal šte. 2, Ljubljana.

**Išče se
raznašalka**

za Sp. Šiško. Mesečni zaslužek najmanj 80 K. Zglasiti se je v upravnistvu »NAPREJA«.

Miši, podgane, stenice, ščurki!

Izdelovalne in razpošiljatev preizkušnega radinega uničevalnega sredstva, za katero vsak dan dohajajo zahvalna pisma. Za podgane in miši K 5; za ščurke K 5-; tinktura za stenice K 2, posebna močna tinktura »Prevasil« K 3-50; uničevalec moljev K 2; prašek proti mrčesom K 1-50 in K 3; sem spadajoči razprasevalec K 1-20; tinktura za človeške uši K 1-50; mazilo proti ušem pri živalih K 2; prašek za uši v obleki in perilu K 2; tinktura proti pasjim bolham K 1-50; prašek proti pernim ušem K 2; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničev. rastlin) K 3; Pošila po povzetju: Zavod za pokončevanje mrčesa M. Jünker, Zagreb 40, Petrinjska ulica 3, III.

**SIGORIN
STENICE**

zatre čudovito naglo
Vzorčna steklenica 4 K, velika steklenica 16 K, brizgalnica 2 K. Dobiva se v lekarnah in drogerijah. Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko: **Lekarna, pri upanju» (Apotheke zur Hoffnung): Pécs 46, Ogrsko.**

Vojakom na fronti in v zaledju

prodaja založba »Napreja« knjige in brošure 30% ceneje. Naročila sprejema uprava »Napreja« v Ljub.

V deželnem KINO CENTRAL gledališču!

Sobota 24., nedelja 25. avgusta:

! Trinajsti !

Prekrasna drama.
V glavni vlogi MADY CHRISTIANS.

Igra v igri.

Izvrstna velika veseloigra.
V glavni vlogi FRID. ZELNIK
Ni za mladino.

Ponedeljek 26. avgusta:

**Posebne predstave
samo en dan!**

III. del

Ahasver.

Strah preteklosti.

JADRANSKA BANKA

PODRUŽNICA LJUBLJANA.

Aksijski kapital K 20.000.000.
Rezerve K 3.500.000.

CENTRALA: TRST.

Podružnice: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Metkovič, Opatija, Spljet, Sibenik, Zader.

SPREJEMA: Vloge na knjižice in jih obrestu'e po čistih 4%.
Vloge na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez ozira na moratorij. Rentni davek plača banka iz svojega.

KUPUJE IN PRODAJA: Devize, valute, vredn. papirje, itd. in srečke c. kr. razr. loterije.

ESKONIIIRA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

IZDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

DAJE PREDUJME: na blago, ležeče v javnih skladiščih.

PREVZEMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzojavni naslov: **JADRANSKA.** Telefon št. 257.